

Kemijärven kaupungin talouden toteutuma 30.6.2018

329/04.041/2017

KH 03.09.2018 § 234

Kaupungin hallintosäännön mukaisesti toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain. Toiminnan ja talouden seurantaraportti valmistellaan kaupunginhallitukselle kuukausittain lukuun ottamatta tammi- ja heinäkuuta. lautakunnat käsittelevät alaisensa palvelualueen talouden ja toiminnan seurantaraportit neljännesvuosittain.

Toimielimille annetaan selvitys määrärahojen käytöstä ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta vastuualueittain tilanteesta 30.6. ja selvitys toimitetaan lautakuntakäsittelyn jälkeen kaupunginhallitukselle viimeistään 31.8. mennessä.

Myös merkittävimmät tytäryhtiöt toimittavat kaupunginhallitukselle selvityksen yhtiön talouden toteutumasta ja tilinpäätösennusteesta 30.6. tilanteen mukaisesti.

Kaupunginhallitus puolestaan toimittaa valtuustolle talousarvion ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisarvion 30.6. tilanteesta ja niistä johdetun tilinpäätösennusteen sisältäen merkittävimpien konserniyhtiöiden toteutumaraportit ja tilinpäätösennusteet.

Liitteenä 1 ovat raportit talousarvion tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosan toteutumasta 30.6.2018. **Liitteenä 2-4** ovat palvelualueiden talousarvion toteutumaraportit 30.6.2018.

Käyttötalousoosassa ulkoisten toimintatuottojen toteutuma 30.6.2018 on yhteensä 54,2 % ja toimintakulujen 53,6 %. Henkilöstökulujen, jotka ovat suurin yksittäinen menoerä käyttötaloudessa, toteutuma on 51,3 %.

Toimintakatteen (tulojen ja menojen erotus) kertymä on vuoden 2018 alkupuoliskolla on edellisvuotta parempi ollen 50,9 % (edellisvuonna 55,0 %).

Ulkoiset toimintatuotot ovat kasvaneet 5,6 % edellisvuoteen verrattuna. Ulkoiset toimintakulut ovat vähentyneet edellisvuoteen verrattuna 5,3 %. Nettomenot edellisvuoteen verrattuna ovat alkuvuonna vähentyneet 1,94 milj. euroa eli 7,0 %.

Talousarviossa 2018 on suunniteltu toimintakatteen olevan edellisvuotta parempi. Laskennallisesti alkuvuoden tilanne osoittaa, että tavoite toimintakatteen osalta vuositasona ei tule toteutumaan eli ylityspaine on noin 2 %.

Palvelualueittain tarkasteltuna tilanne on toimintakatteen osalta seuraava:

TOIMINTAKATE						
PALVELUALUEET	30.6.2017	30.6.2018	TOT %	TA 2018	TPE 2018	POIKKEAMA
Hallinto- ja tukipalvelut	-2 993 457	-2 800 074	45,8	-6 116 300	-6 000 000	16 300
Hyvinvointipalvelut	-26 061 788	-24 737 911	52,0	-47 572 660	-48 840 000	-1 267 340
Tekniset palvelut	-57 199	364 618	127,4	285 160	400 000	114 840
Koko kaupunki	-29 112 444	-27 173 367	50,9	-53 403 800	-54 555 000	-1 151 200

Toimintakatteeksi on vuoden 2018 talousarviossa hyväksytty -53,4 milj. euroa, joka on 2,3 milj. euroa pienempi kuin vuoden 2017 tilinpäätöksessä toteutunut toimintakate -55,7 milj. euroa.

Hallinto- ja tukipalvelujen talousarviossa varatut määrärahat alittunevat mikäli Rovaniemen koulutuskuntayhtymän kustannukset toteutuvat talousarviossa arvioituina tai pienempinä. Talousarviossa on varattu 0,5 miljoonaa euroa koulutuskuntayhtymän saaman valtionosuuden ylittyviin kustannuksiin.

Hyvinvointipalveluissa määrärahat ylittyvät varhaiskasvatuksen ja sairauksien ehkäisy ja hoidon kustannusten ylittyessä. Hyvinvointilautakunta ei vielä ole esittänyt lisämääräraharavetta, koska sitovuustason sisällä voidaan mahdollisesti saada säästöjä muista palvelualueen toiminnoista. Määrärahatilannetta seurataan aktiivisesti.

Teknisissä palveluissa ennakoidaan tuloksen olevan parempi kuin talousarviossa määritelty tavoite ennakoitua parempien toteutuneiden tulojen johdosta. Tekninen lautakunta ei ole vielä esittänyt talousarviossa hyväksytyn tuloksen muutosta.

Tilinpäätösennuste 2018

Seuraavat johtopäätökset ja tilinpäätösennuste on tehty oletuksella, että ylitys/alitusoikeusanomukset talousarvioon hyväksytään edellä esitetyn perusteiden.

Verotuloja on kertynyt yhteensä 424 083 euroa (3 %) enemmän kuin edellisvuonna vastaavaan aikaan. Toteutuma verotulojen osalta oli kesäkuun lopussa 48,3 %. Verokertymät tuloverojen osalta toteutuvat ennakoidusti, vaikka loppuvuoden osalta verottaja tulouttaa kunnille marraskuun verotilityksen negatiivisena. Kiinteistöverot ja yhteisöverot toteutuvat ennakoidusti, joten verotulot kokonaisuudessaan toteutuvat talousarviossa arvioidun mukaisena.

Valtionosuuksia on kertynyt 207 047 euroa eli 1,96% vähemmän kuin edellisvuoden vastaavana aikana. Valtionosuuksien toteutuma kesäkuun lopussa on 50,0 %. Koko vuoden osalta valtionosuuksien ennakoitaan toteutuvan talousarviossa arvioidun mukaisesti. Valtionosuuksien pienentyminen johtuu väestömäärän ja lasten määrän vähennyksistä.

Rahoitustuottojen ja -kulujen netto toteutuu ennakoidun mukaisesti.

Alkuvuoden tilanne näyttää suunniteltua huonommalta menokehityksen vuoksi ja talousarviossa arvioitu 310 550 euron tulos (ilman satunnaisia tuottoja) näyttää muuttuvan tämän hetkisen arvion mukaan noin 1,0 milj. euron alijäämäksi, mikäli menoja ei saada karsittua ja määrärahojen käyttö pysymään talousarvion mukaisena. Arvio tilikauden 2018 toimintakatteeksi on -54,5 milj. euroa. Tilanne on siis jo tässä vaiheessa talousarviovuotta huolestuttava. Ilman satunnaisia eriä ei kaupungin taloutta saada tasapainoon.

Lainanotto toteutuu talousarviossa arvioidun mukaisena ja siten vuoden vaihteessa kaupungilla tulee olemaan lainaa noin 35 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallitus on käsitellyt määrärahojen käyttöä ja säästötoimenpiteitä seminaarissa 20.8.2018. Loppuvuoden osalta on mahdollista saada kaupungille lisätuloja konsernin sisältä, mitkä vaikuttavat kaupungin tulokseen positiivisesti. Palvelutuotannossa palvelutason ja palveluverkon muutoksilla voidaan saada säästöjä aikaan pidemmällä aikavälillä. Kaupunginhallitus päättää erikseen säästötoimenpiteistä ja talouden tasapainottamistoimenpiteistä.

Kaupungin taseessa olevien alijäämien (TP 2017/-2,9 milj. €) ja ennusteen mukaisen lisäalijäämän vuoksi on talousarviossa 2019 esitettävä konkreettiset talouden tasapainottamistoimenpiteet alijäämien kattamiseksi.

Nettoinvestointeihin on varattu talousarviossa -2,71 miljoonaa euroa. Investointien toteutuma on alkuvuoden osalta nettona sisäten Puistola-kaupasta kirjattava tappio yhteensä -441 264 euroa. Investointien toteutumaennuste on -2,6 milj. euroa eli määrärahoista jäisi käyttämättä noin 110 000 euroa.

Oheisena tiedoksi toimielinten käsittelypäätökset käyttötalouden ja investointien toteutumasta 30.6.2018. Kirjanpidossa on tehty muutamia tositeoikaisuja lautakunnille annettujen käyttötaloustilannetietojen jälkeen.

(talous- ja kehittämisjohtaja Tuula Kuvaja, 040 730 0236)

Päätösehdotus (kaupunginjohtaja): Kaupunginhallitus merkitsee talousarvion toteutumaraportin tiedoksi ja esittää sen edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Kaupunginhallitus edellyttää palvelualueiden noudattavan talousarvion toimeenpano-ohjeessa annettuja määräyksiä osana talouden tasapainottamistoimenpiteitä.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.